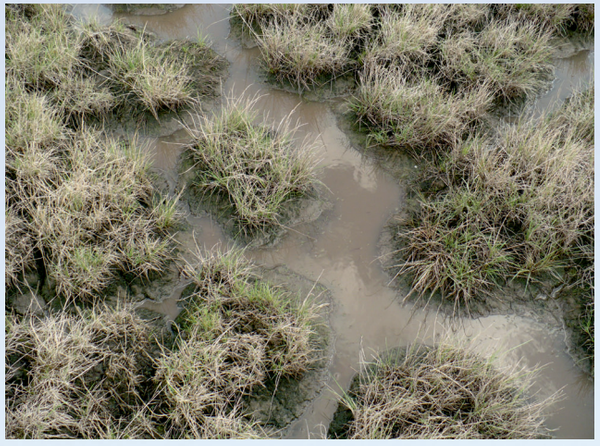
Projekt ismertetése

Vízben álló szikes gyep

A projekt a térségben a korábbi években megvalósított vizes élőhely rekonstrukciók folytatása és kiterjesztése. A térség jelenlegi adottságaihoz igazodó komplex élőhely fejlesztési tevékenység valósul meg. Műszaki szempontból a megoldás egyik fő elemét a kiszáradó vizes élőhelyek vízellátásának biztosítása jelenti, melynek során lehetőség nyílik mind a szikes tavakkal rokon nyílt, sekély vizű élőhely, mind pedig a sűrűbb vegetációjú mocsaras, fertős típus kialakítására. Ehhez az állapothoz elsősorban vízépítési tevékenységek során, vízkormányzó-művek létesítésével, és a megfelelő csatorna-hálózat biztosításával jutunk el.

Épülő csatorna és műtárgy

A tevékenység másik fő eleme a gyepek telepítése és a térség fás vegetációinak rekonstrukciója, ami leginkább a már meglévő fasorok, facsoportok, honos fa-és cserjefajokkal történő felújítását jelenti.

A projekt célja

A Hevesi-sík déli régiójában számos olyan élőhely típus található, amely elsősorban emberi közreműködés következményeként (melioráció, kedvezőtlen élőhelyhasználati módszerek, stb.) jelenleg a degradáció jeleit mutatja. A projekt célja, hogy a fejlesztések által javuljon az érintett élőhelyek természetességi állapota.
A projektben szereplő, különböző élőhely típusok más és más problémát vetnek fel, ezek kezelése különböző megoldásokat kíván.

Vizes élőhelyek

Mocsári nőszirom

A Bútelki-főcsatornát kísérő fertőkben speciális flóra és faunaelemeket megőrző mocsári vegetáció fragmentumai találhatók. Ezek a már eddig elvégzett műszaki beavatkozások révén is kedvezőbb vízháztartási viszonyok mellett kezdik visszanyerni eredeti kiterjedésüket és természetességi állapotukat. A csatornán és a fertők vizét levezető árkokban lévő műtárgyak karba helyezésével és újak építésével lehetőség nyílik a csapadékvizek visszatartására, miáltal a korábban tapasztalt degradációs folyamatok visszafordíthatók: a mocsári zonáció újra kialakul, a gyomnövények visszaszorulnak, újra teret nyernek az értékes, mocsári vegetáció flóra és faunaelemei.

Vidrapók

Gyepek

A Bútelki-csatornát kísérő gyepterület közvetlen szomszédságában található 70 hektár nagyságú tábla visszagyepesítése megtörtént, a telepítés sikeresnek ítélhető, így az idei évtől már számos, a környékre jellemző kiemelt természeti érték megtelepedésére lehet számítani.
A bogárzóháti rizskalitkákon az állandó sekély víztér biztosításával egy, a szikes tavakkal rokonítható vizes élőhely kialakulásának lehetősége, valamint a rizskalitkákat körölölelő mocsárrét kiegyenlítettebb vízborítása oldódott meg.

Fás vegetációk

Általában a Dél-hevesi térségben a fás vegetációk (fasorok, facsoportok, erdőfoltok) természetességi foka alacsony. Összetételükben jelentős a tájidegen fajok dominanciája, a szintezettség minimális, az egyedek egészségi állapota nem megfelelő, állománysűrűségük tájképi problémákat keletkeztet.

2012 őszén 8 helyszínen több mint 1000 darab, - helyszínenként 75-250 darab - egyedi védelemmel ellátott facsemete került elültetésre. A tervek között szerepel a telepítések további gondozása, szükség esetén pótlása.

Fatelepítés

A fejlesztés várható eredményei

A projekt elsődleges célja, hogy a különböző műszaki beavatkozásokkal (vízvisszatartás műszaki feltételei), és tevékenységekkel (gyeptelepítés, mozaikoló fásítás, meglévő facsoportok felújítása) létrejöjjön egy kedvezőbb természetességi állapot elérésének lehetősége. Ez a vizes élőhelyek esetében a mocsári vegetáció térnyerését, a tájra jellemző flóra és faunaelemek ismételt megjelenését, míg a fás vegetációk viszonylatában őshonos fafajok által dominált, megfelelő szintezettségű, fajgazdag társulás kialakulását jelenti.
Hosszabb távú célkitűzés egy táji léptékben mérhető változatos élőhelymintázat létrejötte és fenntartása, ami azon túl, hogy egy sajátos, természetvédelmi szempontból értékes élővilág kialakulását eredményezi, számos a térségben előforduló Natura 2000-es jelölőfaj védelmi helyzetét javítja.

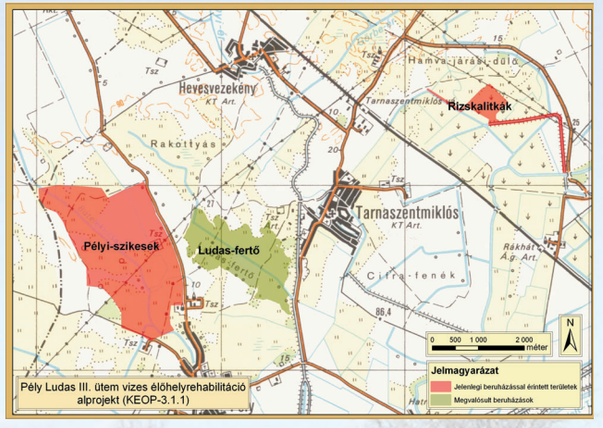
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága:

Beavatkozási területek
- Pélyi szikesek 79 ha
- Hamvajárás 15 ha
- Fatelepítés 20 ha
- Gyeptelepítés: 70 ha

Hatásterületek:
- Pélyi szikesek 926 ha
- Hamvajárás 94 ha
- Fatelepítés 300 ha
- Gyeptelepítés: 70 ha

Sziki sóvirág

A beruházással érintett területek elhelyezkedése (hatásterület)

Szerk.: Borbáth Péter, Ferenc Attila
Írta: Borbáth Péter
Fotók: Bereczki Krisztina, Borbáth Péter, Ferenc Attila, Rausz Rita, Tóth László
A térképet szerkesztette: Ferenc Attila
A borítókép: gólyatöcs, zöld levelibéka

Jellegzetes facsoport a pusztában

NKEK Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft.
1134 Budapest, Váci út 45. D épület, 6. emelet -
1437 Budapest, Pf. 328 - Tel.: (+36 1) 238 6697

BÜKKI NEMZETI PARK

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Vizes élőhelyek rekonstrukciója a BNPI működési területén:

Pély-Ludas vizes élőhelyrehabilitáció III. ütem

(KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0015)

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.